

TÖK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

<i>A testületi ülés időpontja:</i>	2026. szeptember 22.
<i>Az előterjesztés címe, tárgya:</i>	Javaslat a Kútvölgy-forrás lezárására
<i>Előterjesztő:</i>	Csákvári Rita polgármester
<i>Döntéshozatal:</i>	Minősített többség / Névszerinti szavazás / Titkos szavazás
<i>Az előterjesztést előkészítette:</i>	dr. Szelicsán-Szajáni Laura aljegyző
<i>Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:</i>	<u>Nyílt ülés</u> / Zárt ülés
<i>Zárt ülés elrendelésének indoka:</i>	-
<i>Mellékletek száma, megnevezése:</i>	
<i>Véleményező Bizottság:</i>	Pénzügyi, Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
<i>Egyéb véleményező szerv:</i>	-
<i>Törvényességi ellenőrzést végezte:</i>	Babjáné Bocsok Anna jegyző dr. Szelicsán-Szajáni Laura aljegyző
<i>Az előterjesztés előzetesen egyeztetve:</i>	
<i>A napirendi ponthoz meghívást kapott:</i>	
<i>Az előterjesztéshez kapcsolódó ügyirat iktatószáma:</i>	

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

14. napirendi pont

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Bizottság!

Hivatalba lépésem óta folyamatos jelzések érkeznek a Hivatalba azzal kapcsolatosan, hogy a Kút völgy-forrásból rendszeresen vételeznek helyi és nem helyi lakosok vizet. Az elmúlt hónapokban – különösen a nyári aszály idején – ez a vízvételzés kifejezetten nagyléptékeket öltött. A Kút völgy tér lakói rendszeresen jelzik, hogy nem csak, hogy vízvételzés folyik, hanem azt szivattyúval végzik a korai reggeli órákban, amely komoly zajhatást is jelent számukra, a hajnali/reggeli nyugalmost megzavarva. Az Önkormányzat és a Hivatal munkatársai is rendszeresen tapasztalják a nagy mennyiségű vízkivételt, amelyet sokszor vizesballonokkal, tartályokkal, több köbméternyi mennyiségben hajtának végre.

Vizeink megóvása kiemelten fontos kérdés, így a Kút völgy-forrás megőrzése és a belőle táplálkozó patakoké is. Természetesen a kismennyiségű, locsoláshoz szükséges víz kivételzése nem jelentene problémát, de a fent leírtak komoly aggályokat vetnek fel a vízgazdálkodás és természetvédelem körében.

A természetvédelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy „[e] **törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek** [24. § (1) bekezdés] minősülnek.”

A Tvt. 38. § (1) bekezdés b) és c) pontja kimondja, hogy „*Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:*

- b) a gyepek feltöréséhez, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz;*
- c) a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához;”*

A Tvt. 78. § (1) bekezdése kimondja, hogy a „*természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A határozat – a védett természeti érték, terület közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetében – azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.*”

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) 7. § (3) bekezdése és (4) bekezdés c), e) és f) pontjai az alábbiakat rögzítik:

7. § (3) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő vizekről és vízellátási létesítményekről a 9–10. §-okban és a 13. §-ban foglaltakra is figyelemmel a központi és az önkormányzati költségvetésben meghatározott pénzeszközök felhasználásával, illetve víztársulat útján lehet gondoskodni.

(4) A (3) bekezdésben megjelölt feladat:

- c) a természetes állóvizek és holtágak, patakok vagy patakszakaszok szabályozása, fenntartása, partvédelme és üzemeltetése, a vizek kártételeinek megelőzése, mérséklése;**
- e) a víz, a hordalék, a jég zavartalan levonulási lehetőségének megteremtése, a szabályozási és mederfenntartási munkálatok elvégzése;**
- f) a település belterületén a patakok, csatornák áradása, továbbá a csapadék- és egyéb vizek kártételének megelőzése, a kül- és belterületen a patakszabályozás, árvízvédelmi létesítmények**

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

építése, fenntartása, fejlesztése, az árvízmentesítés, az árvízvédekezés szervezése, irányítása, végrehajtása, a védelmi szakfelszerelés karbantartása és fejlesztése;

Vgt. 1. számú melléklet 30. pontja meghatározza a vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás) fogalmát, amelyen a **„károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység, ideértve a kártételek megelőzését szolgáló védőművek építését, rekonstrukcióját, fejlesztését, üzemeltetését és fenntartását, valamint a védekezést követő helyreállítást is”** kell érteni.

A Vgt. 15. § (1), (2), (4) és (5) bekezdései kimondják, hogy

15. § (1) A felszín alatti vizet – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – csak olyan mértékben szabad igénybe venni, hogy a vízkivétel és a vízutánpótlás egyensúlya minőségi károsodás nélkül megmaradjon, és teljesüljenek a külön jogszabály szerinti, a vizek jó állapotára vonatkozó célkitűzések elérését biztosító követelmények.

(2) A vízigények a felhasználható vízkészlet mennyiségi és minőségi védelmére is tekintettel elsősorban a vízhasználat céljára még le nem kötött vízkészlethől elégíthetők ki.

(4) A vízigények kielégítésének sorrendje az (1)–(3) bekezdésekben foglaltakra is figyelemmel:

a) létfenntartási ivó és közegészségügyi, katasztrófa-elhárítási,

b) gyógyászati, valamint a lakosság ellátását közvetlenül szolgáló termelő- és szolgáltató tevékenységgel járó,

c) állattartási, haltermelési,

d) természetvédelmi,

e) öntözési,

f) gazdasági,

g) egyéb (így például sport, rekreációs, üdülési, fürdési, idegenforgalmi célú) vízhasználat.

(5) Ha a vízhasználat korlátozása szükségessé válik, a korlátozás sorrendje a (4) bekezdésben meghatározott kielégítési sorrend fordítottja.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:22. § kimondja, hogy a „tulajdonos jogosult a dolgot használni és a dolog hasznait szedni; viseli a dologgal járó terheket és a dologban beállott azt a kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni.”

A fentiek értelmében az Önkormányzat tulajdonában álló Kút völgy-forrás a Tvt. 23. § (2) bekezdése alapján ex lege védett természeti terület, melynek megóvásáról az Önkormányzat a Tvt. 78. § (1) bekezdése alapján köteles gondoskodni. A területen tapasztalható, lakosok által végzett mobil szivattyús vízkivétel a Vgt. rendelkezéseibe ütközik, mivel az vízjogi engedély hiányában jogellenes, továbbá veszélyezteti a védett természeti érték állapotát. Az Önkormányzat a Ptk. 5:22. § szerinti tulajdonosi jogkörénél fogva jogosult a jogsértő használatot korlátozni és a forrást fizikai zárral védeni. A forrás esztétikus elkerítésének megvalósításához a Tvt. 38. § (1) bekezdése alapján kezdeményezni szükséges a természetvédelmi hatóság engedélyezési eljárását, vagyis az illetékes kormányhivatalt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztést tárgyalja meg, majd hozza meg döntését.

Tök Község Önkormányzat

2073 Tök, Fő u. 1.

Határozat javaslat:

Tök Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (.....) határozata a Kút völgy-forrás állagmegóvásáról és elkerítésének előkészítéséről

Tök Község Önkormányzat Képviselő-testülete

1. megállapítja, hogy a Kút völgy-forrásnál tapasztalható lakossági vízvételzés – különös figyelemmel a szivattyúval végzett vízkivételre – a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény rendelkezését sérti, és veszélyezteti a védett természeti érték állagát, valamint a terület tájképi egységét,
2. a Kút völgy-forrás megóvása és a jogellenes vízvételzés megakadályozása érdekében elvi döntést hoz a forrás esztétikus, de a lakossági fizikai hozzáférést elzáró műszaki védművel (kerítéssel) történő elkerítésről,
3. felhatalmazza a polgármestert, hogy a Kút völgy-forrás elkerítésére vonatkozó műszaki terveket készíttesse el és a természetvédelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdése alapján a szükséges természetvédelmi hatósági engedély beszerzése érdekében az eljárást az illetékes kormányhivatalnál kezdeményezzék és
4. felkéri a polgármestert, hogy a hatósági engedélyek birtokában a kivitelezés pontos műszaki tartalmát és annak pénzügyi forrásigényét a testület soron következő ülése elé terjessze jóváhagyásra.

felelős: polgármester

határidő: azonnal

Tök, 2026. szeptember 14.

Csákvári Rita
polgármester